

מכון התקנים הישראלי

נוהל מת"י 008

אוקטובר 2018 מהדורה ב'

נוהל למניעת ניגוד עניינים ושמירה על חיסיון מידע במערכת תו-תקן

מנכ"ל המכון

נוהל למניעת ניגוד עניינים ושמירה על חיסיון מידע במערכת תו-תקן

1. כללי

1.1. תחום הנוהל

נוהל זה מתאר את הכללים:

1.1.1. לאיתור מראש ומניעה של מצבים של ניגוד עניינים, חשש לניגוד עניינים או אפשרות לניגוד עניינים. הנוהל דן בפעילותם של חברים בוועדות הפועלות במכון התקנים במסגרת מערכת תו-תקן, לרבות מינהלת תו-תקן, ועדת היתרים וועדות מקצועיות (להלן: "חבר ועדה").

1.1.2. לשמירה על חיסיון מידע של לקוחות המכון שעניינם נדון בוועדות הפועלות במסגרת מערכת תו-תקן.

1.2. רקע ומטרות

1.2.1. רקע

1.2.1.1. נוהל זה הוכן על בסיס המוסכמה, כי מעמדה של מערכת תו-תקן מחייב לשמור על אמון הציבור בה, וכי ההחלטות של הוועדות מתקבלות בצורה עניינית, ביושר, בהגינות וללא משוא פנים.

1.2.1.2. חבר ועדה עלול להימצא במצב של חשש לניגוד עניינים במסגרת תפקידו בוועדה, כאשר עניין הנדון בוועדה בה הוא חבר עלול להתנגש עם עניין אחר שיש לו או עם תפקיד אחר שהוא ממלא מחוץ למכון.

1.2.1.3. להקפדה על קיומם ויישומם של נהלים למניעת מצבים של ניגוד עניינים יש חשיבות רבה לשם שמירה על שמו הטוב של המכון כגוף ציבורי ולאמון של הציבור בו ובמערכות הפועלות במסגרתו.

1.2.1.4. דיונים צריכים להתקיים והחלטות צריכות להתקבל בוועדה ללא משוא פנים וללא חשש למשוא פנים.

1.2.1.5. בנושא ניגוד העניינים נודעת חשיבות מיוחדת למראית פני הדברים ולכן, יש להבהיר, שניגוד עניינים נבחן מנקודת מבט אובייקטיבית, ואין בקיומו משום הטלת דופי אישי בחבר ועדה זה או אחר.

1.2.1.6. חבר ועדה עשוי להיחשף למידע על לקוח שעניינו נדון בוועדה. יש על כן לפעול על מנת להבטיח שמידע זה לא יעבור לאחרים ולא ישמש את חבר הוועדה אלא לצורך הדיונים בוועדה.

1.2.2. מטרות

1.2.2.1. לאתר מראש ולמנוע מצבים בהם קיימת אפשרות למשוא פנים או לדעה משוחדת של חבר ועדה.

1.2.2.2. לחקנות לחבר ועדה מודעות לנושא ניגוד העניינים ולחשיבותו ולכן שעליו למלא את תפקידו כחבר ועדה תוך שהוא מעמיד לנגד עיניו את מכלול השיקולים הרלוונטיים למילוי תפקידו, ושיקולים אלו בלבד.

- 1.2.2.3. למנוע קבלה של החלטות על-ידי חבר ועדה הנמצא במצב של ניגוד עניינים, העלול להשפיע על שיקול דעתו.
- 1.2.2.4. למנוע זליגה של מידע אודות לקוח, שעניינו נדון בוועדה, לאנשים שאינם מורשים לקבלו, וכן מניעת שימוש במידע כאמור על ידי חבר ועדה שלא לצורך קבלת החלטה במסגרת הוועדה.

1.3. חלות הנוהל

הוראות נוהל זה חלות על -

- 1.3.1. כל חבר בוועדה המתנהלת על-פי הוראות תקנות התקנים (תו-תקן וסימן השגחה), התשמ"ב-1982 (להלן: "**תקנות תו-תקן**").

2. מסמכים ישימים

- 2.1. מסמכים המוזכרים בנוהל זה:

- תקנות תו תקן
- תקנון מכון התקנים הישראלי, התשס"ג-2003 (להלן: "**תקנון המכון**")

- 2.2. נספחים לנוהל זה:

- שאלון והצהרה בדבר ניגוד עניינים

3. הגדרות מונחים

- 3.1. "**ארגון יציג**": אחד הגופים הנזכרים בסעיף 25 לתקנון המכון, למעט מי שחברים בוועד הפועל בתוקף תפקידם;
- 3.2. "**בעל עניין**": כל אחד מאלה: מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של חברה; דירקטור בחברה; עובד שכיר של חברה; יועץ של חברה; שותף בשותפות; חבר באגודה שיתופית.
- 3.3. "**המנהל**": מנכ"ל מכון התקנים או מי שמונה על ידו בכתב למלא תפקיד מתפקידו לפי נוהל זה.
- 3.4. "**ועדה**": כל אחת מאלו: מינהלת תו-תקן, ועדת היתרים, ועדה מקצועית, כמשמעותם בתקנות תו-תקן.
- 3.5. "**לקוח**": אדם או חברה או שותפות או כל גוף מסחרי אחר, גם אם תוארו שונה, המקבל, או המעוניין לקבל ממכון התקנים שירותים תמורת תשלום.
- 3.6. "**מידע**": מידע הנוגע ללקוח של המכון ו/או לעסקי הלקוח, שאיננו נמצא ברשות הרבים, לרבות מידע הקשור במצרך, בדרך ייצורו, מערכת האיכות של הלקוח וכיוצא באלה.
- 3.7. "**ניגוד עניינים**": כל אחד מהמצבים הבאים: (א) עניין שעליו מופקד חבר ועדה, העלול להתנגש עם עניין אחר של חבר הוועדה או עם תפקיד אחר שהוא ממלא מחוץ למכון; (ב) מצב העלול לגרום למשוא פנים בעת קבלת החלטה על-ידי חבר ועדה או למנוע ממנו לבצע את תפקידו בצורה הולמת והוגנת; (ג) כל מקרה שבו יש לחבר ועדה עניין אישי בנושא שהוועדה דנה בו.

לעניין זה "ניגוד עניינים" כולל גם את החשש לניגוד עניינים, אפילו אם הוא למראית עין בלבד.

3.8. "עניין אישי": עניין של אדם או של קרובו או של תאגיד, שהוא או קרובו הם בעלי עניין בו, בפעולה או בעסקה של חברה או של אדם אחר.

3.9. "קרוב": בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה.

3.10. להלן דוגמאות למצבים שבהם עלול להיווצר חשש לניגוד עניינים:

3.10.1. לחבר ועדה או לקרוב שלו יש קשרים עסקיים, אישיים או משפחתיים עם לקוח שעניינו נדון בוועדה בה הוא מכהן כחבר.

3.10.2. לחבר ועדה יש עניין אישי בלקוח של המכון שעניינו נדון בוועדה בה הוא מכהן כחבר.

3.10.3. חבר ועדה נושא משרה בחברה או יועץ של חברה שעניינה נדון בוועדה, בין בשכר ובין שלא בשכר.

3.10.4. בוועדה נדון עניינו של לקוח המתחרה בחברה שלחבר ועדה יש בה עניין אישי. יחד עם זאת, ניגוד העניינים מותנה במידת האינטנסיביות של התחרות בין הלקוח לבין אותה חברה. אם מידת האינטנסיביות גבוהה, נאמר שקיים חשש לניגוד עניינים, ואם מידת האינטנסיביות נמוכה, נאמר שלא קיים חשש כאמור.

תחרות באינטנסיביות גבוהה היא תחרות בין גופים דומיננטיים בשוק בו מספר המתחרים קטן יחסית. תחרות באינטנסיביות נמוכה היא מצב שבו ישנם בשוק מתחרים רבים שאף אחד מהם איננו דומיננטי.

3.10.5. חבר ועדה שהינו עובד שכיר בארגון יציג ואיננו בעל עניין בחברה, לא ייתשב כמי שנמצא בניגוד עניינים רק משום העובדה שהוא חבר בארגון יציג.

4. הוראות

4.1. חובות חבר הוועדה

4.1.1. על חבר ועדה לבצע את תפקידיו ולנהל את ענייניו כך שלא יהיה ניגוד עניינים בין תפקידיו בוועדה לבין תפקיד אחר שלו מחוץ למכון או לבין עניין אישי שלו, ועליו להימנע מלהימצא במצב שבו עלול להיווצר חשש לניגוד עניינים.

4.1.2. האחראיות להימנע מלהימצא במצב של ניגוד עניינים מוטלת על חבר הוועדה. כדי לאתר ניגוד עניינים על כל חבר ועדה להעביר למנהל כל מידע רלוונטי שיש בו כדי לתרום לבירור השאלה האם קיים חשש לניגוד עניינים בין תפקידיו בוועדה לבין ענייניו האישיים או עניינים אחרים שבהם יש לו עניין.

4.1.3. כל חבר ועדה נדרש להצהיר ולהתחייב, בכתב, בנוסח הקבוע בנספח א' לנוהל זה, כי קרא נוהל זה, הבין את מטרותיו והוראותיו, והוא מתחייב לפעול על-פי הוראות הנוהל.

4.1.4. על חבר ועדה להימנע מלקחת חלק בדיון בנושא שלגביו קיים חשש שיביא את החבר למצב של ניגוד עניינים.

4.1.5. חבר ועדה לא יעשה שימוש כלשהו במידע שנמסר לו לצורך עבודתו בוועדה, אלא לצורך מילוי תפקידו כחבר ועדה ולא יביא מידע כאמור לידיעת אדם אחר, זולת למי שמורשה לקבל מידע זה בתוקף תפקידו במכון.

על אף האמור לעיל יובהר כי:

א. חבר ועדה רשאי להתייעץ עם ארגון יציג שבו הוא חבר, בנושאים הקשורים לפעילותו בוועדה, כל עוד אין התייעצות כאמור כרוכה בהעברת מידע הנוגע ללקוח.

4.1.6. חבר ועדה לא ישמור אצלו עותק של מידע שקיבל לצורך עבודתו בוועדה וישיב למנהל את המידע שנמסר לו לצורך מילוי תפקידו כחבר ועדה. על אף זאת, אין מניעה, כי חבר ועדה יחזיק אצלו עותקים מפרוטוקולים מדיונים שבהם השתתף וכן את סדר היום של אותם דיונים ומסמכים שאינם נוגעים ללקוח.

4.2. יתברר כי חבר ועדה מנוע מלהשתתף בחלק משמעותי מהדיונים בוועדה, מחמת ניגוד עניינים, רשאי המנהל להביא עניין זה בפני מינהלת תו-תקן, אשר תשקול את ביטול מינויו ואת מינויו של אחר תחתיו.

4.3. לא ייבחר ולא יכהן כיו"ר ועדה מי שהוא בעל עניין אישי בחברה שעניינים הקשורים בה נדונים לעתים מזומנות בוועדה בה הוא מכהן ו/או בחברה שעלולה להיות מושפעת באופן ישיר מהחלטה מסוימת שתתקבל בוועדה.

4.4. המנהל וכן כל יו"ר ועדה - לגבי הוועדה בה הוא מכהן כיו"ר - רשאים למנוע מחבר ועדה לקחת חלק בדיון, בכל מקרה בו הם סבורים כי חבר הוועדה נמצא במצב של ניגוד עניינים. במקרה וחבר הוועדה סבור כי הוא לא נמצא בניגוד עניינים, יאפשר לו המנהל או יו"ר הוועדה, לפי העניין, לנמק את עמדתו בפניו, אך ההחלטה הסופית תהיה של המנהל או של יו"ר הוועדה, לפי העניין.

4.5. חבר ועדה שלא נכח בישיבה מסוימת, כולה או חלקה, בשל חשש לקיומו של ניגוד עניינים, לא יקבל לעיונו את הפרוטוקול שמתייחס לאותם נושאים שבהם לא נכח בדיון ואף לא יקבל חומר מקדים שנוגע לאותו נושא.

4.6. אין באמור בנחה זה, כדי למנוע מבעל תפקיד מוסמך במכון לדווח לממונה על התקינה ו/או לכל מי שמוסמך לקבל מידע מהמכון על-פי כל דין, על אי-התאמתו של מצרך לדרישות תקן רשמי ולנקוט בכל פעולה במסגרת סמכויותיו, אם המצרך עלול להוות סכנה בטיחותית/בריאותית לציבור או שהוא עלול לפגוע באיכות הסביבה.

הצהרה בדבר הימנעות מפעולה בניגוד עניינים ושמירה על סודיות המידע

אני הח"מ מצהיר בזאת כי:

קראתי את נוהל המכון בדבר מניעת ניגוד עניינים ושמירה על חיסיון מידע במערכת תו-תקן, המצורף בזאת (להלן: "הנוהל"), הבנתי את הוראותיו ואת מטרתו, ואני מתחייב לפעול על-פי הוראותיו.

תאריך	שם	תפקיד	מספר זהות	חתימה
-------	----	-------	-----------	-------